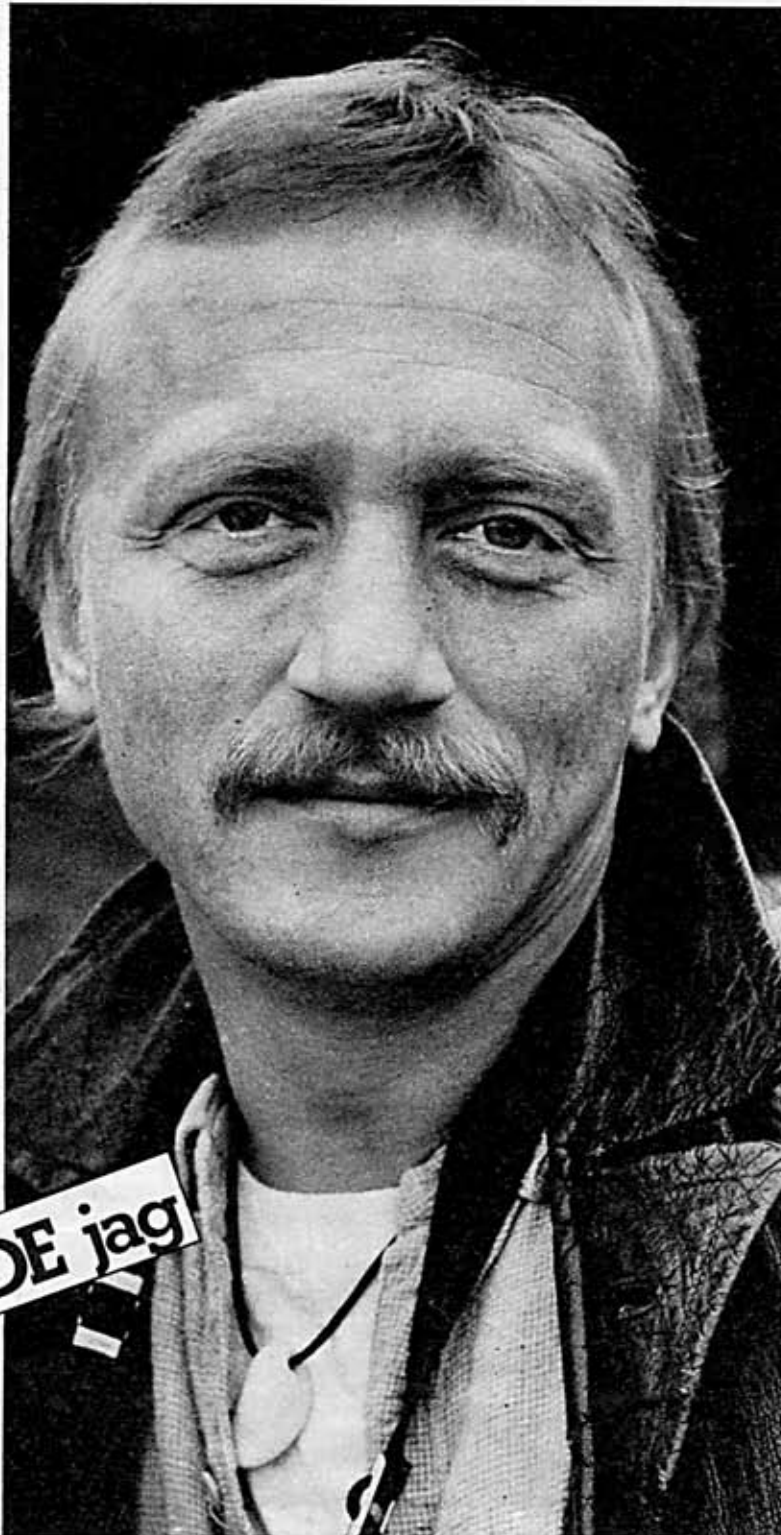

JOAKIM STRÖMHOLM, KÄND ROCKFOTOGRAF:

"Privatliv och frihet viktigare än karriär"

Det där med att plåta kom nästan med modersmjölken. Pappa Christer är berömd fotograf. Men det betydde inte frikort till fotosuccéerna. Joakim har fått kämpa och fick börja från början.

så BÖRJADE jag

av JOAKIM STOKSTAD
foto: OVE LANDELIUS,
MARIANNE WILLTORP m fl

Joakim Strömholm, 35, är bland annat fotograf.

En av dom främsta i landet, dessutom. Joakims porträtt av allt från Bruce Springsteen till indiska munkar är av typen man tittar på och åååår åt. Exakt åt vad är svårt att säga, men det enklaste porträtt har nånting extra; personlig karaktär, stämning. Bilderna talar. Det är sånt som inte kan mätas eller läras på skola – det sitter i fingrar och skalle. Bildsinne kallas det visst.

Joakim har fotograferat med stor framgång. Och gärna vill man väl tro att han satsat målmedvetet och hårt på fotokarriären hela sitt liv, att han föddes med en Leica i handen och allt det där.

Men så är det inte.

Det intressanta med Joakim, fränsett hans bilder, är i stället att han provat/provar på det mesta i jobbväg och har låtit livet forma sig självt. Hans inställning till jobb och karriär är klart annorlunda än majoritetens.

– Jag vill inte bara jobba hela livet. Jag vill att livet ska l-e-v-a-s! Helst så kul som möjligt. Privatliv och egen frihet är viktigare än karriär, även om det är kul med framgång. Men jag vill kunna ligga på min dödsbädd och säga att "rik är jag kanske inte, roligt har jag fanimej haft..."

Livet började våren -47, på Bastugatan på Söder i Stockholm. Pappa Christer, numera berömd fotograf, såg helst att sonen blev kock eller läkare – jobb med internationella möjligheter. För mamma Dagny fick Joakim bli precis vad som helst – bara han inte gick i pappas luffarfotspår...

Självdromme Joakim om att kunna flyga och bli upptäcktsresande & äventyrare.

"Uffe Lundell och hans polare var helt vilda"

I plugget gick det bättre än genomsnittet, trots en hel del skolk till förmån för utforskandet av stans tunnlar. Som 14-åring började han

fotografera. Efter hand startade han fotoklubb i skolan. Teckningsläraren såg intresset och bildsinnet.

Vid 20 års ålder flyttade Joakim hemifrån. Då fick han sin första egna kamera och det var i den vevan han började leka med tanken på att försörja sig som fotograf. Joakim minns perioden tydligt.

– 1967/68 var magiska år. Allt hände på en gång. Man lämnade hemmet, skolan. Blev politiskt medveten i och med Vietnam och Hörtorskravallerna. Musiken som bara kom: Beatles, Janis Joplin, Dylan, Doors, Stones, Hendrix. Det var då jag träffade Uffe Lundell på en fest. Han och hans polare var helt vilda. Dom hade sån energi, livsglädje, det var bara partaj på partaj!

– Vi var helt oansvariga... Man fixade en back mellanöl och stack till Värmdö för att fixa brudar. Och så mycket man-borde-bli-nät-ballt-snack, mycket filosofierande. Vi var rebeller, du vet. Men det var en viktig tid, hela den yran påverkade mig mycket.

– Jag bestämde mig för att testa så mycket som möjligt fram till jag blev 30 år.

Och så luffade han i väg till London och Paris på egen hand. Med kamera och tandborste som enda bagage. Just att dra i väg ensam var liksom mandomspövet. Dessutom lugnade han äventyrarådran.

– Jag har alltid gillat bohemlivet. Det är underbart att vara ensam ansvarig, säger Joakim.

I London plätade han hippierörelsens blomstertid kring Piccadilly Circus. Han levde med dom och sov i kyrkor och under broar. Bilderna skulle förmodligen varit ett fint tidsdokument om inte både film och kamera hade stulits sista natten med gänget.

I Paris fick Joakim bo hos en Expressenfotograf. Och det var så han fick sitt första riktiga tidningsuppdrag. En dag när Expressen ringde från Sverige var deras fotograf bortrest. Joakim svarade. Och sa: "Men jag är proffsfotograf, jag kan göra jobbet!" En oskuldsvit liten lögn eller överdrift, men Joakim fick jobbet. Och gjorde det bra.

"Äckligt men nyttigt"

– Det var en svensk filmstjärna som skulle fotograferas. På ett stort lyxhotell, minns Joakim. Jag ägde faktiskt inte ett par skor... Men det gick vägen.

När han kom hem köpte även Svensk Damtidning bilderna. Och när damtidningen sen behövde en

fotograf för premiärbilder på kändisar fick Joakim jobbet.

Det var äckligt men nyttigt, säger han i dag. Jag fick plötsligt fasta inkomster, lärde känna folk och fick självförtroende. Lärde mig jobba praktiskt.

Men efter ett halvår var det nog. Äventyrarådran hade börjat göra sig påmind igen. Den här gången blev det en månad i Asien.

Väl hemma kallade lumpen, Joakim blev fotograf på Älvsnabben och fick följa med jorden runt.

– Jag hade tänkt vägra värnplikten, det var ju jävligt inne då, men det blev inte så. Och det är jag nästan glad för i dag. Nu fick jag se

att jag skulle bli en bra fotograf.

Bådas målsättningar gick i lås. Ulf skrev sin debut "Jack". Joakim fick dels sin plats som romanfigur i boken, dels fick han göra omslagen till den och kommande böcker.

Därefter blev det pappa Christers fotoskola. Under 70-talet provade Joakim på det mesta. Lärarvik i språk och konst, siminstruktör för handikappade, fotolärare, reseledare, sekreterare, bildredaktör på TV, fritidsledare, pressinformatör, filminspelningsalltiallo, m m etc och m m. Att det blev så många olika jobb berodde bland annat på att Joakim la kameran på hyllan några år.

– Ung äventyrare med blank Bugatti, minns han.

Första Leican & första bilen. Då var det -66.

vilken bluff det där med "svenska flottans stolta mannar" var...

– Det var en skandalresa! För höjdmilitärerna var det rena semestertrippen, för alla andra enbart destruktivt. Och min uppgift var att ta positiva bilder som skulle motivera Älvsnabbens resor...

1969 cyklade Joakim och Uffe Lundell runt på Gotland. Målen började klarna.

– Uffe sa att han skulle bli författare och rockstjärna. Jag sa

– Jag upptäckte att jag hade börjat tänka varje bild i pengar när jag plätade. Kreativiteten försvann. Jag ville vara ärligare än så med mina bilder. Dessutom har jag alltid velat prova mycket, inte fastna i ett jobb.

Joakim, Lundell och några polare sögs med i gröna vägen och flyttade till landet, strax utanför Norrköping.

– En rolig tid, men vi saknade Stockholm och efter ett år stod

ingen av oss ut...

Hemma i stan igen fick han jobb som bildredaktör på Aktuellt; att välja bilder till nyhetsinslagen.

1974 var det dags för en ny Indientripp, den här gången på sex månader och tillsammans med dåvarande flickvännen.

Det blev en av dom mest givande resor Joakim gjort.

– Många av mina bästa Asienbilder tog jag då. Jag gjorde tvärt emot vad många andra gjort. Jag menar, det är så lätt att dra till Indien och plåta stympade människor, fattigdom och misär. Men jag ville inte prostituera mig och förfalla till att servera välmående svenskar eländesbilder till morgonkaffet. Jag ville skildra nåt annat. Det positiva, som faktiskt finns i Asien. Folk är materiellt sett fattiga, men dom har en själslig rikedom som vi aldrig kan få.

Bilderna resulterade i en uppmärksammas SIDA-utställning vid hemkomsten.

"Mycket är slump och öde"

Efter Asientrippen har det blivit korta jobb och korta resor, varvat. Jobbet har fixat stålarna, stålarna har fixat resorna. Jobben Joakim fått har dessutom hela tiden blivit bättre och bättre.

– Det mesta har gett sig självt. Jag tror att mycket är slump och öde, men kontakter är viktiga, säger han.

Joakim lärde tex känna Janne Halldoff under inspelningen av "Jack" och sen dess har han varit med på en rad av Jannes inspelningar. Dessutom har Joakim arbetat som bildredaktör och fotograf på veckotidningen ETC, nu nerlagd på grund av att stelbenta byråkrater vägrat den moms-befrielse.

– Det var ett omänskligt arbets-tempo men givande. Jag älskar att jobba hårt när jag jobbar. Men vi kommer igen som tvåveckorstidning i höst!

Fram till dess tänker Joakim göra en bok tillsammans med några andra fotografer. En fotobok med rockbilder. Plus ännu en filminspelning.

Joakim skyggar inte för slit så länge han har utbyte av det. När han som avrundning säger att han vill bli humla i nästa liv verkar det vara en ganska passande önskan. Humlor flyger också runt och ser sig omkring, är livsnjutare som älskar att vänslas med blommor, men är samtidigt arbetsvarelser. Emellanåt.

– Var rädd om humlorna, säger Joakim. ●